

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2013. december 10.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Közös európai menekültügyi rendszer — 343/2003/EK rendelet — A menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása — A menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősség feltételei tiszteletben tartásának felülvizsgálata — A bírósági felülvizsgálat terjedelme”

A C-394/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Asylgerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2012. augusztus 27-én érkezett, 2012. augusztus 21-i határozatával terjesztett elő az előtte

Shamso Abdullahi

és

a **Bundesasylamt**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, Juhász E., A. Borg Barthet, C.G. Fernlund és J. L. da Cruz Vilaça tanácselnökök, A. Rosas (előadó), G. Arestis, J. Malenovský, A. Prechal, E. Jarašiūnas és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. május 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- S. Abdullahi képviseletében E. Daigneault és R. Seidler Rechtsanwältin,
- az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében G. Papagianni, L. Kotroni és M. Michelogiannaki, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében S. Menez, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítőtje: G. Palatiello avvocato dello Stato,
- a magyar kormány képviselőjében Fehér M., Koós G. és Szíjjártó K., meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság Kormányának képviselőjében J. Beeko, meghatalmazotti minőségben, segítőtje: S. Lee barrister,
- a svájci kormány képviselőjében D. Klingele, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében W. Bogensberger és M. Condou-Durande, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2013. július 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedéjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 50., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.), 10., 16., 18. és 19. cikkének az értelmezése.
- 2 E kérelmet a szomáliai állampolgárságú S. Abdullahi és a Bundesasylamt (szövetségi menekültügyi hivatal) között e személy által e hivatalnál benyújtott menedéjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

A genfi egyezmény

- 3 A menekültek helyzetére vonatkozó, Genfben 1951. július 28-án aláírt egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; Magyarországon kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.; a továbbiakban: Genfi Egyezmény) 1954. április 22-én lépett hatályba. Ezen egyezményt kiegészítette a menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. január 31-i jegyzőkönyv (kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.; a továbbiakban: 1967. évi jegyzőkönyv), amely 1967. október 4-én lépett hatályba).
- 4 Valamennyi tagállam részes fél a Genfi Egyezményben és az 1967. évi jegyzőkönyvben, csakúgy mint az Izlandi Köztársaság, a Liechtensteini Hercegség, a Norvég Királyság és a Svájci Államszövetség. Az Európai Unió sem a Genfi Egyezményben, sem az 1967. évi jegyzőkönyvben nem részes fél, de az EUMSZ 78. cikk és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 18. cikke úgy rendelkezik, hogy a menedéjogot különösen ezen egyezményvel és jegyzőkönyvvel összhangban kell biztosítani.

Az uniós jog

- 5 Az Európai Tanács Strasbourgban 1989. december 8-án és 9-én tartott ülésén kitűzött, a tagállamok menekültpolitikáinak összehangolására irányuló célra tekintettel a tagállamok 1990. június 15-én Dublinban aláírták az Európai Közösségek valamelyik tagállamában benyújtott menedéjog iránti

kérelmek megvizsgálásáért felelős állam meghatározásáról szóló egyezményt (HL 1997. C 254., 1. o.; a továbbiakban: dublini egyezmény). Ez az egyezmény a tizenkét eredeti aláíró állam vonatkozásában 1997. szeptember 1-jén, az Osztrák Köztársaság, valamint a Svéd Királyság vonatkozásában 1997. október 1-jén, a Finn Köztársaság vonatkozásában pedig 1998. január 1-jén lépett hatályba.

- 6 Az Európai Tanács 1999. október 15–16-i tamperei ülésén hozott következtetései különösen arról rendelkeztek, hogy közös európai menekültügyi rendszer kialakítása szükséges.
- 7 Az 1997. október 2-i Amszterdami Szerződés bevezette az EK-Szerződésbe a 63. cikket, amely az Európai Tanács által a tamperei ülésen ajánlott intézkedések elfogadására irányuló hatáskört biztosított az Európai Közösség számára. E rendelkezés elfogadása lehetővé tette különösen azt, hogy – a Dán Királyság kivételével – a tagállamok között a Dublini Egyezményt a 343/2003 rendelet váltsa fel, amely 2003. március 17-én lépett hatályba.
- 8 Ugyanezen jogi alapon került elfogadásra több irányelv is, köztük:
 - a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.); ezen irányelv helyébe lépett a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 337., 9. o.);
 - a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv (HL L 326., 13. o., helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.); ezen irányelv helyébe lépett a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 180., 60. o.).

A 343/2003 rendelet

- 9 A 343/2003 rendelet (3) és (4) preambulumbekkezdése a következőképpen rendelkezik:
 - „(3) A tamperei következtetések azt is megállapították, hogy ennek a rendszernek rövid időn belül világos és alkalmazható [helyesen: a gyakorlatban működőképes] módszer kialakítására is ki kell terjednie annak a tagállamnak a meghatározása céljából, amely felelős egy menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért.
 - (4) E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon kell alapulnia. Lehetővé kell tennie különösen a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy garantálják a menekültstátusz [helyesen: menekült jogállás] meghatározására vonatkozó eljáráshoz való hatékony [helyesen: tényleges] hozzáférést, és ne veszélyeztessék a menedékjog iránti kérelmekben a gyors döntéshozatalt [helyesen: és ne veszélyeztessék a menedékjog iránti kérelmek gyors feldolgozásának célkitűzését].”
- 10 A 343/2003 rendelet – az 1. cikkének megfelelően – megállapítja valamely harmadik ország állampolgára által a tagállamok valamelyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételeket és eljárási szabályokat.

11 E rendelet 3. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A tagállamok megvizsgálják harmadik országok minden olyan állampolgárának kérelmét, aki egy tagállam határán vagy területén menedékkérelmet kér. A kérelmet az a tagállam köteles megvizsgálni, amely a III. fejezetben előírt feltételek szerint felelős [helyesen: A kérelmet egyetlen tagállam vizsgálja meg, mégpedig az, amely a III. fejezetben előírt feltételek szerint felelős].”

12 A 343/2003 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „felelős tagállam” meghatározásának lehetővé tétele érdekében a rendelet „A feltételek rangsora” című III. fejezete alá tartozó 6–14. cikke objektív és a következők alapján rangsorolt feltételek összességét tartalmazza: a kísérő nélküli kiskorúak, a család egysége, a tartózkodásra jogosító engedély vagy vízum kibocsátása, a valamely tagállamba történő jogellenes beutazás vagy ott-tartózkodás, a valamely tagállamba történő jogszerű beutazás és a valamely tagállam repülőterének nemzetközi tranzit területén benyújtott kérelmek.

13 E rendelet 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben a 18. cikk (3) bekezdésében említett két listán ismertetett közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve a [dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjenyomatok összehasonlítására irányuló Eurodac létrehozásáról szóló 2000. december 11-i] 2725/2000/EK [tanácsi] rendelet [HL L 316., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 26. o.] III. fejezetében említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a menedékkérő harmadik országból érkezve jogellenesen lépte át egy tagállam határát szárazföldön, tengeri vagy a légi úton, az a tagállam felelős a menedékkérelmi kérelem megvizsgálásáért, amelynek területére így lépett be. Ez a felelősség 12 hónappal a jogellenes határátlépést követően megszűnik.

(2) Ha egy tagállam az (1) bekezdés szerint nem vagy tovább már nem minősül felelősnek, és a 18. cikk (3) bekezdésében említett két listában leírt bizonyíték vagy közvetett bizonyíték alapján megállapítást nyer, hogy a menedékkérő – aki szabálytalanul lépett a tagállamok területére, vagy akinek belépési körülményei nem állapíthatók meg – a kérelem benyújtásának időpontját megelőzően már legalább öt hónapig folyamatosan egy tagállamban élt, ez a tagállam felelős a menedékkérelmi kérelem megvizsgálásáért.

Amennyiben a menedékkérelmezője legalább öt hónapos időszakokon keresztül tartózkodott különböző tagállamokban, az a tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, amelyben legutóbb ennyi időt töltött.”

14 Az említett rendelet 13. cikke úgy rendelkezik, hogy amennyiben az ugyanebben a rendeletben rangsorolt feltételek alapján egyetlen tagállam sem határozható meg felelősként a menedékkérelmi kérelem megvizsgálásáért, az első olyan tagállam felelős a menedékkérelmi kérelem megvizsgálásáért, amelynél a menedékkérelmi kérelmet benyújtották.

15 A 343/2003 rendelet 16. cikke értelmében:

„(1) A menedékkérelmi kérelem megvizsgálásáért e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

- a) a 17–19. cikkben megállapított feltételek mellett átvenni azt a menedékkérőt, aki egy másik tagállamban nyújtotta be menedékkérelmi kérelmét;
- b) teljesíteni a menedékkérelmi kérelem elbírálását;

[...]

(2) Amennyiben egy tagállam tartózkodásra jogosító engedélyt ad ki a kérelmező részére, az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek erre a tagállamra hárulnak.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek megszűnnek, amint a harmadik ország állampolgára legalább három hónapra elhagyta a tagállam [helyesen: tagállamok] területét, kivéve ha a harmadik ország állampolgára a felelős tagállam által kiadott érvényes tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

[...]

16 E rendelet 17. cikkének megfelelően amennyiben az a tagállam, amelyben menedéjog iránti kérelmet nyújtottak be, úgy véli, hogy egy másik tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, haladéktalanul, de mindenképpen a menedéjog iránti kérelem benyújtásának időpontját követő három hónapon belül felkérheti a másik tagállamot, hogy vegye át a kérelmezőt.

17 Az említett rendelet 18. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A megkeresett tagállam elvégzi a szükséges ellenőrzéseket, és a kérelmező átvétele iránti megkeresésről a kézhezvételtől számított két hónapon belül határozatot hoz.

(2) A menedéjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására e rendeletben megállapított eljárás során bizonyítékok és közvetett bizonyítékok kerülnek felhasználásra.

(3) A 27. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően két listát kell összeállítani és időszakosan felülvizsgálni, amelyek megjelölik a bizonyítékokat és közvetett bizonyítékokat a következő ismérvek szerint:

a) Bizonyíték

- i. Olyan hivatalos bizonyíték, amely e rendelet szerint meghatározza a felelősséget mindaddig, amíg az ellenkezőjét nem bizonyítják.
- ii. A tagállamok a 27. cikkben előírt bizottság rendelkezésére bocsátják a különböző típusú közigazgatási okmányok mintapéldányát a hivatalos bizonyítékok listáján meghatározott típusoknak megfelelően.

b) Közvetett bizonyíték

- i. Olyan indikatív elemek, amelyek megcáfolhatók ugyan, de a nekik tulajdonított bizonyító erő folytán bizonyos esetekben elégségesek lehetnek.
- ii. A menedéjog iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó felelősséggel kapcsolatos bizonyító erejüket eseti alapon állapítják meg.

(4) A bizonyítékok megkövetelése nem lépheti túl az e rendelet megfelelő alkalmazásához szükséges mértéket.

(5) Hivatalos bizonyíték hiányában a megkeresett tagállam elismeri felelősségét, amennyiben a közvetett bizonyíték következetes, ellenőrizhető és kellően részletes a felelősség meghatározásához.

[...]

(7) Az (1) bekezdésben említett két hónapos határidő és a (6) bekezdésben említett egy hónapos határidő be nem tartása a kérelem elfogadásával egyenértékű, és az adott személy átvételének kötelezettségét vonja maga után, beleértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket.”

18 A 343/2003 rendelet 19. cikkének (1)–(4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben a megkeresett tagállam kész átvenni a kérelmezőt, az a tagállam, amelyben a menedékjog iránti kérelmet benyújtották, értesíti a kérelmezőt arról a határozatáról, hogy nem vizsgálja meg a kérelmét, valamint a kérelmező felelős tagállamnak történő átadására vonatkozó kötelezettségéről.

(2) Az (1) bekezdésben említett határozatnak tartalmaznia kell az alapjául szolgáló indokokat. Tartalmazza az átadás lebonyolításának részletezett határidejét, és szükség esetén információt nyújt a helyről és időpontról, ahol és amikor a kérelmezőnek meg kell jelennie, ha utazásáról a felelős tagállamba maga gondoskodik. Ez a határozat fellebbezés vagy felülvizsgálat tárgya lehet. A határozatra vonatkozó fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs felfüggesztő hatálya az átadás végrehajtására, kivéve ha a bíróságok vagy az illetékes hatóságok, amennyiben ezt a nemzeti jog megengedi, eseti alapon másként nem döntenek.

(3) A kérelmező átadása a menedékjog iránti kérelem benyújtása szerinti tagállam részéről a felelős tagállamnak az előbbi tagállam nemzeti joga szerint történik, az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, de legkésőbb hat hónappal az átvétel iránti megkeresés elfogadását, illetve a felfüggesztő hatályú fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos határozatot követően [helyesen: de legkésőbb az átvétel iránti kérelem, illetve a felfüggesztő hatályú fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos határozat elfogadástól számított hat hónapon belül]

[...]

(4) Amennyiben az átadásra nem kerül sor a hat hónapos határidőn belül, az a tagállam felelős, amelyben a menedékjog iránti kérelmet benyújtották. E határidő legfeljebb egyéves időtartamra meghosszabbítható, ha az átadásra a menedékkérő börtönbüntetése miatt nem kerülhetett sor, illetve legfeljebb tizennyolc hónapra, ha a menedékkérő ismeretlen helyen tartózkodik.”

19 A 343/2003 rendeletet hatályon kívül helyezte és annak helyébe lépett az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás) (HL L 180., 31. o.).

Az 1560/2003/EK rendelet

20 A 343/2003 rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 2003. szeptember 2-i 1560/2003/EK bizottsági rendelet (HL L 222., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 200. o.; HL L 215., 2006.8.5., 48. o.) „Átvétel iránti megkeresések feldolgozása” című 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A megkeresésben megfogalmazott jogi és ténybeli érveket a 343/2003/EK rendelet rendelkezéseinek és a bizonyítékok, illetve közvetett bizonyítékok e rendelet II. mellékletében szereplő listájának fényében meg kell vizsgálni.

(2) Attól függetlenül, hogy a 343/2003/EK rendelet mely szempontjait [helyesen: feltételeit] és rendelkezéseit vették alapul, a megkeresett tagállam, az említett rendelet 18. cikkének (1) és (6) bekezdése által megszabott határidőn belül, a közvetlenül vagy közvetve rendelkezésére álló összes információ alapján kimerítően és tárgyilagosan ellenőrzi, hogy felelős-e a menedékjog iránti kérelem

megvizsgálásáért. Amennyiben a megkeresett tagállam által végrehajtott ellenőrzés azt az eredményt hozza, hogy a tagállam az említett rendelet szempontjai [helyesen: feltételei] közül legalább az egyik alapján felelős a megvizsgálásért, a tagállam elismeri felelősségét.”

- 21 Az 1560/2003 rendelet „Visszavétel iránti megkeresés feldolgozása” című 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben egy visszavétel iránti megkeresés az Eurodac központi egysége által szolgáltatott adatokon alapul, és azt a megkereső tagállam a 2725/2000/EK rendelet 4. cikkének (6) bekezdésével összhangban ellenőrzi, a megkeresett tagállam elismeri felelősségét, kivéve ha az ellenőrzés kizárólag azt az eredményt hozza, hogy kötelezettségei megszűnnek a 343/2003/EK rendelet 4. cikke (5) bekezdésének második albekezdése, vagy 16. cikkének (2), (3) vagy (4) bekezdése szerint. A kötelezettségek e rendelkezések alapján történő megszűnésének ténye csak az erre vonatkozó tárgyi bizonyíték vagy a menedékkérő indokolással ellátott és ellenőrizhető nyilatkozatai alapján állapítható meg.”

- 22 E rendelet „Elutasító válasz” című 5. cikke szerint:

„(1) Amennyiben az ellenőrzések elvégzése után a megkeresett tagállam úgy véli, hogy a benyújtott bizonyítékok nem alapozzák meg felelősségét, a megkereső tagállamnak küldött elutasító válasza teljes körűen és részletesen megindokolja a visszautasítást.

(2) Amennyiben a megkereső tagállam úgy véli, hogy a visszautasítás tévedésen alapul, vagy ha kiegészítő bizonyítékkal rendelkezik, amelyek benyújthatásra alkalmasak, kérheti megkeresésének ismételt vizsgálatát. Ezzel a lehetőséggel az elutasító válasz kézhezvételétől számított három héten belül élhet. A megkeresett tagállam törekszik arra, hogy két héten belül választ adjon. Ez a kiegészítő eljárás semmilyen esetben sem hosszabbítja meg a 343/2003/EK rendelet 18. cikkének (1) és (6) bekezdésében és 20. cikke (1) bekezdésének b) pontjában megállapított határidőket.”

- 23 Az említett rendelet „Egyeztetés” című 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben a tagállamok egy vitát nem tudnak megoldani az átadás lebonyolításának szükségességével vagy a hozzátartozóknak a 343/2003/EK rendelet 15. cikke alapján történő egyesítésével, illetve azzal a tagállammal kapcsolatban, ahol a hozzátartozókat egyesíteni kell, az e cikk (2) bekezdésében előírt egyeztető eljáráshoz folyamodhatnak.

(2) Az egyeztető eljárást a jogvitában álló egyik tagállam kérésére kell kezdeményezni a 343/2003/EK rendelet 27. cikkében létrehozott bizottság elnökénél. Az egyeztető eljárás alkalmazásához történő hozzájárulásukkal a tagállamok vállalják, hogy a javasolt megoldást a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszik.

A bizottság elnöke kijelöli a bizottság három olyan tagját, akik három, a vitában részt nem vevő tagállamot képviselnek. A kijelölt személyek írásban vagy szóban megkapják a felek érveit, valamint – amennyiben szükséges – szavazást követően egy hónapon belül javaslatot tesznek a megoldásra.

A megbeszélésen a bizottság elnöke vagy helyettese elnököl. Álláspontját előterjesztheti, de a szavazásban nem vesz részt.

A javasolt megoldás – akár elfogadják, akár elutasítják azt a felek – végleges és megváltoztathatatlan.”

- 24 E 14. cikket hatályon kívül helyezte a 604/2013 rendelet, de tartalmát átveszi annak 37. cikke.

A 2005/85 irányelv

25 A 2005/85 irányelv (29) preambulumbekzdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ez az irányelv nem érinti a [343/2003] rendelet hatálya alá tartozó eljárásokat.”

Az osztrák jog

26 A menedéjogról szóló szövetségi törvény (a menedéjogról szóló 2005. évi törvény) (Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl [Asylgesetz 2005], BGBl. I, 100/2005) a 18. §-ának (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A Bundesasylamt és az Asylgerichtshof [menekültügyi bíróság] hivatalból köteles biztosítani az eljárás minden szakaszában, hogy a határozat szempontjából hasznos tájékoztatást adjanak, vagy hogy egészítsék ki a kérelem alátámasztására előadott körülményeket, azonosítsák e kiegészítés alapjául szolgáló dokumentumokat, illetve egészítsék ki az előterjesztett bizonyítékokat, és általában adjanak meg minden olyan tájékoztatást, amely szükségesnek bizonyul a kérelem megalapozásához. Amennyiben szükséges, hivatalból elrendelik a bizonyítékok benyújtását.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

27 S. Abdullahi egy 22 éves szomáliai állampolgár. 2011 áprilisában repülővel Szíriába érkezett, majd ugyanezen év júliusában átutazott Törökországon, ezután pedig jogellenesen Görögországba érkezett. S. Abdullahi a görög kormánynál nem nyújtott be menedéjog iránti kérelmet. Embercsempészek segítségével más személyekkel együtt Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságon, Szerbián és Magyarországon keresztül Ausztriába utazott. S. Abdullahi mindezen országok határát jogellenesen lépte át. S. Abdullahit végül az osztrák rendőrök Ausztriában, a magyar határ közelében feltartóztatták, és – a menekülésmás résztvevőit is kikérdezve – azonosították az általa megtett útvonalat.

28 S. Abdullahi Ausztriában 2011. augusztus 29-én nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be a hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóságnál, a Bundesasylamtnál. A Bundesasylamt 2011. szeptember 7-én a 343/2003 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban átvételre irányuló megkeresést intézett Magyarországhoz, amely 2011. szeptember 29-i levelében kinyilvánította átvételi készségét. Magyarország e döntés indokolásaként közölte, hogy az Osztrák Köztársaság által megküldött, S. Abdullahi által szolgáltatott információk és az illegális bevándorlók útvonalaira vonatkozó általános információk alapján kellő mennyiségű bizonyíték áll rendelkezésre azzal kapcsolatban, hogy az érdekelt Szerbiából jogellenesen lépett be Magyarországra, majd közvetlenül Ausztriába távozott.

29 2011. szeptember 30-i határozatával a Bundesasylamt S. Abdullahi Ausztriában benyújtott menedéjog iránti kérelmét mint elfogadhatatlant, elutasította, és elrendelte S. Abdullahi Magyarországnak történő átadását.

30 S. Abdullahi jogorvoslattal élt az említett határozattal szemben, amelynek az Asylgerichtshof 2011. december 5-i ítéletével eljárási szabálytalanságok okán helyt adott. A jogorvoslati kérelem többek között kritikát fogalmazott meg a magyarországi menekültügyi helyzetet illetően az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én aláírt európai egyezménynek (a továbbiakban: EJEE), a kínzást, valamint az embertelen és megalázó bánásmódot tiltó 3. cikkére tekintettel, illetve a jogorvoslati kérelem szerint a Bundesasylamt a magyarországi helyzet értékelése során elavult forrásokra támaszkodott.

- 31 Az Asylgerichtshof e határozatát követően a Bundesasylamt folytatta a közigazgatási eljárást, és 2012. január 26-i határozatával a menedékjog iránti kérelmet mint elfogadhatatlan ismét elutasította, és ezzel egyidejűleg elrendelte S. Abdullahi átadását Magyarországnak. A Bundesasylamt határozata alátámasztásaként – miután a Magyarországgal kapcsolatosan elérhető adatokat aktualizálta – többek között megállapította, hogy S. Abdullahi átadása ezen államnak nem sértené e személynek az EJEE 3. cikke szerinti jogait.
- 32 S. Abdullahi az említett határozattal szemben 2012. február 13-án ismét jogorvoslattal élt az Asylgerichtshofnál, amelyben első alkalommal hivatkozott arra, hogy a menedékjog iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam nem Magyarország, hanem a Görög Köztársaság. Azonban állítása szerint ez utóbbi tagállam bizonyos tekintetben nem tartja tiszteletben az emberi jogokat, így az osztrák hatóságoknak kell megvizsgálniuk a menedékjog iránti kérelmét.
- 33 E hatóságok sem konzultációs eljárást nem folytattak a Görög Köztársasággal, sem átvétel iránti kérelemmel nem éltek ugyanezen tagállamnál.
- 34 Az Asylgerichtshof 2012. február 14-i ítélete S. Abdullahi e jogorvoslati kérelmét megalapozatlannak nyilvánította, úgy ítélve, hogy a 343/2003 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében Magyarország a menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős tagállam.
- 35 S. Abdullahi a Verfassungsgerichtshofhoz (alkotmánybíróság) fordult, lényegében megismételve azt az érvet, hogy a kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam nem Magyarország, hanem a Görög Köztársaság. A Verfassungsgerichtshof U 350/12-12. sz., 2012. június 27-i ítéletével hatályon kívül helyezte az Asylgerichtshof fent említett, 2012. február 14-i ítéletét. E határozat indokolásaként egy hasonló tényállású ügy keretében ugyanaznap hozott, U 330/12-12. sz. ítéletre hivatkozott. Ez utóbbi ítéletben a Verfassungsgerichtshof „kétségesnek” minősítette azt az okfejtést, amelyre az Asylgerichtshof az S. Abdullahi Magyarországnak történő átadását helybenhagyó határozatát alapozta, vagyis azt, hogy a 343/2003 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése alapján megalapozott felelősséget (a Görög Köztársaságét) valamely harmadik országba (a jelen esetben Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságba és Szerbiába) történő rövid távú távozás is megszünteti. A Verfassungsgerichtshof szerint, noha az Asylgerichtshof a 343/2003 rendelethez kapcsolódó német és osztrák szakirodalom alapján igazolta határozatát, amikor úgy ítélte meg, hogy Magyarország a felelős tagállam, ugyanakkor egyes osztrák szerzők ezzel ellentétes álláspontot képviselnek. A tény, hogy S. Abdullahi harmadik országba távozott, csak akkor szüntethette volna meg a Görög Köztársaság átvételi kötelezettségét a 343/2003 rendelet 16. cikke (3) bekezdésének megfelelően, ha az érintett személy legalább három hónapra elhagyta volna a tagállamok területét. Egyébként nem releváns a Bíróság C-411/10. és C-493/10. sz., N. S. és társai egyesített ügyekben 2011. december 21-én hozott ítéletére (EBHT 2011., I-13905. o.) történő hivatkozás, mivel ezen ítélet tényállása nem hasonlítható össze az alapügyben szóban forgó tényállással.
- 36 Mivel a Verfassungsgerichtshof úgy ítélte meg, hogy a kérdéssel kapcsolatban előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kellett volna előterjeszteni a Bírósághoz, hatályon kívül helyezte az Asylgerichtshof ítéletét azon okból, hogy e bíróság megsértette S. Abdullahi törvény által rendelt bíró előtti eljáráshoz való jogát (az úgynevezett „törvényes bíróhoz” való jog elve).
- 37 A Verfassungsgerichtshof e 2012. június 27-i ítéletét 2012. július 10-én kézbesítették az Asylgerichtshofnak. Az eljárás azóta folyamatban van az Asylgerichtshof előtt.
- 38 Tekintettel arra, hogy a Verfassungsgerichtshof kétségbe vonja annak jelentőségét, hogy valamely tagállam vállalja a felelősséget, a kérdést előterjesztő bíróság először ennek kapcsán teszi fel kérdését. Megjegyzi, hogy a tagállam felelősségének felülvizsgálata nagyon széles vizsgálati kötelezettséggel járna, amely összeegyeztethetetlen lenne a felelős tagállam gyors meghatározásának igényével. Egyébiránt, noha a 343/2003 rendelet lehetőséget biztosít a menedékkérőnek, hogy az átadását vitassa, ebből a rendeletről nem következik olyan jog, amely alapján a menekültügyi eljárást a menedékkérő kívánsága

szerinti adott országban lehetne lefolytatni. Az említett rendelet által felállított rendszer szerint csupán a tagállamok rendelkeznek egymás között alanyi – peresíthető – joggal a felelősségi feltételek tiszteletben tartásával kapcsolatban. Az Asylerichtshof azt a tényt is hangsúlyozza, hogy valamely nemzeti bíróságnak egy másik állam felelősségét megállapító határozata a gyakorlatban végrehajthatatlannak bizonyulhat ez utóbbi tagállammal szemben az ugyanezen rendeletben meghatározott határidők miatt.

- 39 Másodszor az Asylerichtshof kétségbe vonja a Görög Köztársaság esetlegesen fennálló felelősségét, arra az esetre, ha nem kell figyelembe venni, hogy Magyarország kinyilvánította átvételi készségét. A kérdést előterjesztő bíróság a C-620/10. sz. Kastrati-ügyben 2012. május 3-án hozott ítélet 44. és 45. pontjára hivatkozással arra a következtetésre jut, hogy a 343/2003 rendelet 16. cikkének (3) bekezdése – amelynek értelmében a felelős tagállam kötelezettségei megszűnnek, ha a menedékkérő legalább három hónapra elhagyta a tagállamok területét – nem alkalmazható, ha még nem létezik menedékjog iránti kérelem. A bíróság ezenfelül megjegyzi, hogy ez a rendelkezés e rendelet eljárási rendelkezéseinek körébe tartozik, és nem az anyagi jogi felelősségi feltételeket szabályozó III. fejezetének részét képezi. A kérdést előterjesztő bíróság azt is észrevételezi, hogy az 1560/2003 rendelet ugyanígy csak a visszavétel iránti megkereséssel kapcsolatos 4. cikkében és nem az átvétel iránti megkereséssel kapcsolatos 3. cikkében említi a 343/2003 rendelet 16. cikkének (3) bekezdését. E bíróság végül hangsúlyozza, hogy az a tény, hogy ellenőrizni kell a menedékkérő által megtett útvonalat, valamint az Unió területére való be- és kilépéseinek időpontját, időbe telhet, és érzékeny bizonyítási kérdéseket vethet fel, amely jellegénél fogva meghosszabbítaná az eljárás hosszát, valamint a menedékkérő bizonytalan helyzetét.
- 40 Végül harmadszor, amennyiben az alapügyben megállapításra kerülne, hogy a Görög Köztársaság a felelős állam, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy ha a Görög Köztársaságnak való átadás az e tagállam menekültügyi eljárásában tapasztalható rendszerbeli hibák miatt nem lehetséges, a menedékkérőknek lehetőségük van a menekültügyi eljárást érdemben lefolytatni köteles európai uniós célállam megválasztására, ami ellentétben áll a 343/2003 rendelet céljával. E bíróság azt a kérdést veti fel, hogy – tekintettel ezekre a megfontolásokra – a Görög Köztársaság már a kezdetektől, tehát már a felelős tagállam meghatározásának fázisában is kizárható-e. A másik lehetőség Magyarország figyelembevétele lenne – a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 96. pontjában szereplő és több kérdést felvető kifejezéssel élve – a „rangsorban következő feltételek” megvizsgálásakor.
- 41 E körülmények között az Asylerichtshof úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a 343/2003 rendeletnek a 18. cikkével összefüggésben értelmezett 19. cikkét, hogy amennyiben valamely tagállam e rendelkezések alapján kész átvenni a menedékkérőt, e tagállam lesz az a tagállam, amely e rendelet 16. cikke (1) bekezdésének bevezető fordulata értelmében véve felelős a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért vagy a nemzeti jogorvoslati fórumnak az uniós jog alapján az említett rendelet 19. cikkének (2) bekezdése szerinti fellebbezés vagy felülvizsgálat tárgyában folyamatban lévő eljárásban kötelező jelleggel meg kell-e állapítania, hogy e másik tagállam a felelős, ha a szóban forgó fellebbezés vagy felülvizsgálat vizsgálatára vonatkozó eljárás során – az említett átvételi készségtől függetlenül – arra az álláspontra jut, hogy valamely más tagállam lenne az ugyanezen rendelet III. fejezete szerint felelős tagállam (még ha ezen tagállamhoz nem intéztek is átvételre irányuló megkeresést, vagy az nem is kész átvenni a menedékkérőt)? E tekintetben alanyi joga van-e minden menedékkérőnek ahhoz, hogy kérelmét egy adott e felelősségi feltételek szerint felelős tagállam vizsgálja meg?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a 343/2003 rendelet 10. cikkének (1) bekezdését, hogy az első jogellenes belépés helye szerinti tagállam (»első tagállam«) az alábbi tényállás megvalósulása esetén köteles elismerni a valamely harmadik ország állampolgára menedékjog iránti kérelmének megvizsgálásáért való felelősségét. Egy harmadik ország állampolgára harmadik országból érkezve

jogellenesen lép be az érintett első tagállamba. E tagállamban nem nyújt be menedékjog iránti kérelmet, majd annak területét elhagyja, hogy egy harmadik országba távozzon. Kevesebb mint három hónappal később egy harmadik országból jogellenesen belép az Európai Unió valamely másik tagállamába (»második tagállam«). E második tagállamból közvetlenül továbbutazik egy harmadik tagállamba, ahol benyújtja első menedékjog iránti kérelmét. Ezen időpontban kevesebb mint tizenkét hónap telt el az első tagállamba történt jogellenes belépés óta.

- 3) A második kérdésre adandó választól függetlenül másként ítéendő-e meg a 343/2003 rendelet értelmében vett elsődlegesen felelős tagállam – a Bíróság [fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott] ítélete ellenére –, ha az e kérdésben »első tagállamként« említett tagállam egy olyan tagállam, amelynek menekültügyi rendszerében – az Emberi Jogok Európai Bírósága 30.696/09. sz., 2011. január 21-i M.S.S. kontra Belgium és Görögország ítéletben ismertetettekhez hasonló – rendszerbeli hibák tapasztalhatók? Megállapítható-e különösen az, hogy az ilyen tagállamban való tartózkodás eleve nem olyan körülmény, amely a 343/2003 rendelet 10. cikke értelmében vett felelősséget megalapozza?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 42 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy úgy kell-e értelmezni a 343/2003 rendelet 19. cikkének (2) bekezdését, hogy az annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy a menedékkérő jogosult legyen az e rendelet 19. cikkének (1) bekezdése szerinti átadásra vonatkozó határozat elleni jogorvoslat keretében a felelős tagállam meghatározásának felülvizsgálatát kérelmezni, az említett rendelet III. fejezetében szereplő feltételek téves alkalmazására való hivatkozással.

A Bírósághoz előterjesztett észrevételek

- 43 S. Abdullahi, valamint az Európai Bizottság úgy érvel, hogy a jogorvoslati fórumnak meg kell vizsgálnia a felelősségi szempontok tiszteletben tartását. A 343/2003 rendelet (4) preambulumbekkezdésére hivatkoznak, amely szerint a felelős tagállam meghatározása módszerének „mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon kell alapulnia”.
- 44 S. Abdullahi szerint az, hogy a 343/2003 rendelet a felelős tagállam meghatározására objektív szempontokat állapít meg, alanyi jogot keletkeztet a menedékkérők számára, mivel kérelmezhetik e feltételek – ideértve azon feltételeket is, amelyek a felelősséget megszüntetik – jogszerű alkalmazásának felülvizsgálatát. Ez az értelmezés megfelel a Charta 47. cikkében szereplő követelményeknek. Egyébiránt a 343/2003 rendelet nem írja elő, hogy az ilyen jogszerűségi vizsgálatnak korlátozottnak kellene lennie, például az önkényesség felülvizsgálatára szorítva azt vissza.
- 45 A Bizottság – szintén a Charta 47. cikkére hivatkozva – azt állítja, hogy a 343/2003 rendelet 19. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a jogorvoslat hatékonyságának elve magában foglalja, hogy a menedékkérő kérelmezheti a megkeresett tagállamba történő átadása jogszerűségének felülvizsgálatát, amelybe beletartozik azon kérdés megvizsgálása is, hogy tiszteletben tartották-e a feltételek rangsorát vagy a 343/2003 rendeletben meghatározott határidőket. A menedékkérő előadhatja azon okokat is, amelyek miatt úgy véli, hogy a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen és megalázó bánásmódban részesülne abban az államban, amelynek átadják. Ha a jogorvoslati fórum arra a következtetésre jutna, hogy a megtámadott határozat nem jogszerű, meg kellene azt változtatnia, vagy hatályon kívül kellene helyeznie, és neki kellene kijelölnie azt a tagállamot, amelyet a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelősnek tart. A menedékjog iránti kérelem benyújtása helye szerinti tagállamnak ekkor még egyszer le kellene folytatnia a 343/2003 rendelet 17–19. cikkében előírt eljárást.

46 A görög kormány, a magyar kormány, az Egyesült Királyság Kormánya és a svájci kormány ellenben úgy vélik, hogy a 343/2003 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének megfelelően a jogorvoslati kérelem csak a kérelem megvizsgálását elutasító határozatra és az átadási kötelezettségre vonatkozhat. Csupán konkrét jogok megsértésén alapulhat, mint például az alapvető jogok sérelme az átvevő tagállamban, vagy a család egysége védelmének megsértése. A görög kormány és a magyar kormány, valamint az Egyesült Királyság Kormánya kiemeli, milyen késedelmekkel járna a felelős tagállam felkutatása vagy valamely másik tagállam való konzultáció, noha a 343/2003 rendelet hangsúlyozza a menedékjog iránti kérelmek elbírálásának gyorsaságát. Az ilyen vizsgálatok nem indokoltak, mivel a 343/2003 rendelet szerinti cél – azaz a menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős tagállam meghatározása – teljesül, amint valamely tagállam kinyilvánítja átvételi készségét.

A Bíróság válasza

47 A kérdés a 343/2003 rendelet értelmezésére és a menedékkérők ezen – az Európai Unió által elfogadott közös európai menekültügyi rendszer egyik elemét képező – rendelet szerinti jogaira vonatkozik.

48 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 288. cikk második bekezdése szerint a rendelet általános hatállyal bír, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Ennélfogva – jogi természetéből és az uniós jogforrások rendszerén belül betöltött funkciójából adódóan – alkalmas arra, hogy a magánszemélyeknek olyan jogokat biztosítson, amelyeket a nemzeti bíróságoknak védelemben kell részesíteniük (a 34/73. sz. Variola-ügyben 1973. október 10-én hozott ítélet [EBHT 1973., 981. o.] 8. pontja, a C-253/00. sz., Muñoz és Superior Fruិតicola ügyben 2002. szeptember 17-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-7289. o.] 27. pontja, valamint a C-4/10. és C-27/10. sz., Bureau national interprofessionnel du Cognac egyesített ügyekben 2011. július 14-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-6131. o.] 40. pontja).

49 Ellenőrizni kell, hogy a 343/2003 rendelet III. fejezetében szereplő rendelkezések ténylegesen milyen mértékben biztosítanak olyan jogokat a menedékkérőknek, amelyeket a nemzeti bíróságoknak védelemben kell részesíteniük.

50 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy a 343/2003 rendelet a 19. cikkének (2) bekezdésében egyetlen jogorvoslati lehetőségről rendelkezik. Ez a rendelkezés lehetővé teszi a menedékkérő számára, hogy fellebbezéssel vagy felülvizsgálati kérelemmel éljen a kérelem megvizsgálását elutasító, valamint a kérelmező felelős tagállamnak történő átadásáról szóló határozat ellen. Egyébiránt a 2005/85 irányelv – amely ismerteti többek között az V. fejezetében a menedékjog iránti kérelmek megvizsgálása keretében létező jogorvoslati eljárásokat – a (29) preambulumbekkezdésében úgy rendelkezik, hogy az irányelv nem érinti a 343/2003 rendelet hatálya alá tartozó eljárásokat.

51 A 343/2003 rendelet 19. cikkének (2) bekezdésében meghatározott jogorvoslat terjedelmét illetően e rendeletet nemcsak a benne szereplő rendelkezések megfogalmazása, hanem a rendelet általános rendszere, céljai és háttere fényében is kell értelmezni, különösen azon fejlődés fényében, amelyen azzal a rendszerrel összefüggésben ment át, amelynek részét képezi.

52 E tekintetben emlékeztetni kell arra egyfelől, hogy a közös európai menekültügyi rendszernek a kialakításakor abból a feltételezésből indultak ki, hogy az abban részt vevő – akár tag-, akár harmadik – államok tiszteletben tartják az alapvető jogokat, beleértve a Genfi Egyezményen és az 1967. évi jegyzőkönyvön, valamint az EJEE-n alapuló jogokat, és hogy a tagállamok e tekintetben kölcsönös bizalmat tanúsíthatnak egymás iránt (a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 78. pontja).

53 Pontosan erre a kölcsönös bizalmi elvre építve fogadta el az uniós jogalkotó a 343/2003 rendeletet annak érdekében, hogy ésszerűsítsék a menedékjog iránti kérelmek elbírálását, és hogy elkerüljék azt, hogy a rendszer megakadjon amiatt, hogy az állami hatóságoknak ugyanazon kérelmező által

benyújtott több kérelmet is el kell bíráltniuk, hogy a menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős állam meghatározását illetően növeljék a jogbiztonságot, és ezáltal elkerülhetővé válják a „forum shopping”, és mindezeknek az a fő célja, hogy mind a menedékkérők, mind a résztvevő államok érdekében felgyorsítsa a kérelmek elbírálását (a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 79. pontja).

- 54 Másfelől a menedékjog iránti kérelmekre alkalmazandó szabályok uniós szinten nagyrészt harmonizálásra kerültek, többek között legutóbb a 2011/95 és a 2013/32 irányelv által.
- 55 Ebből következően valamely menedékkérő kérelmét nagyrészt ugyanazon szabályok szerint fogják megvizsgálni, függetlenül attól, hogy a 343/2003 rendelet értelmében melyik a kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam.
- 56 Egyébiránt a 343/2003 és az 1560/2003 rendelet bizonyos rendelkezései az uniós jogalkotó arra irányuló szándékáról tanúskodnak, hogy a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározását illetően a tagállamok közötti kapcsolatokat rendező szervezési szabályokat határozzon meg, hasonlóan a dublini egyezményhez (lásd analógia útján a C-671/11–C-676/11. sz., Unanimis és társai egyesített ügyekben 2013. június 13-án hozott ítélet 28. pontját, valamint a C-3/12. sz. Syndicat OP 84 ügyben 2013. június 13-án hozott ítélet 29. pontját).
- 57 Így a 343/2003 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének (az úgynevezett „szuverenitási záradék”) és 15. cikke (1) bekezdésének (a humanitárius záradék) a célja megőrizni a tagállamok arra vonatkozó kiváltságát, hogy a menekültkénti elismerés jogát gyakorolhassák, függetlenül attól, hogy az e rendelet által meghatározott feltételek alkalmazása alapján mely tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért. Ami a fakultatív rendelkezéseket illeti, azok széles mérlegelési jogkört biztosítanak a tagállamok számára (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 65. pontját, valamint a C-245/11. sz. K-ügyben 2012. november 6-án hozott ítélet 27. pontját).
- 58 Ugyanígy a 343/2003 rendelet 23. cikke szerint a tagállamok kétoldalú alapon közigazgatási megállapodásokat alakíthatnak ki egymás között e rendelet végrehajtásának gyakorlati részleteire vonatkozóan, amelyek kiterjedhetnek többek között az eljárások egyszerűsítésére és az átadásra, valamint a menedékkérők átvételére vagy visszavételére vonatkozó megkeresések megvizsgálására előírt határidők lerövidítésére. Ezenfelül az 1560/2003 rendelet 14. cikkének (1) bekezdése – jelenleg a 604/2013 rendelet 37. cikke – úgy rendelkezik, hogy a 343/2003 rendelet alkalmazását illető különböző viták esetében a tagállamok egyeztető eljáráshoz folyamodhatnak, amelyben a vitában nem érintett három tagállamot képviselő bizottság tagjai részt vesznek, de amelynek keretében nincsen előírva, hogy magát a menedékkérőt is meg kell hallgatni.
- 59 Végül a 343/2003 rendelet egyik fő célkitűzése – amint az (3) és (4) preambulumbekzdéséből kitűnik – világos és a gyakorlatban működőképes módszer kialakítása, amely lehetővé teszi a menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős tagállam gyors meghatározását, hogy garantálják a menekült jogállás meghatározására vonatkozó eljáráshoz való tényleges hozzáférést, és ne veszélyeztessék a menedékjog iránti kérelmek gyors feldolgozásának célkitűzését.
- 60 A jelen esetben a vitatott határozat azon tagállam határozata, amelyben az alapügy felperese a menedékjog iránti kérelmét benyújtotta, amely határozat értelmében e tagállam az említett kérelmet nem vizsgálja meg, és átadja e személyt egy másik tagállamnak. E második tagállam a 343/2003 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételt alkalmazva – azaz az alapügy felperesének az Unió területére való első belépése szerinti tagállamként – kinyilvánította az alapügy felperesével kapcsolatos átvételi készségét. Ilyen esetben, amikor valamely tagállam kinyilvánítja az átvételi készségét, illetve figyelembe véve a jelen ítélet 52. és 53. pontjában említett körülményeket, a menedékkérő csupán abban az esetben kérdőjelezheti meg e feltétel alkalmazását, ha arra hivatkozik, hogy e tagállamban a menekültügyi eljárást és a menedékkérők befogadásának feltételeit illetően rendszeres zavarok tapasztalhatók, amelyek miatt alapos okkal, bizonyítottan feltételezhető, hogy e kérelmező a Charta

4. cikke értelmében embertelen vagy megalázó bánásmód tényleges veszélyének lesz kitéve (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 94. és 106. pontját, valamint a C-4/11. sz. Puid-ügyben 2013. november 14-én hozott ítélet 30. pontját).

- 61 Márpedig – amint az a Bíróságnak az alapügyben benyújtott iratanyagból kitűnik – semmilyen körülmény nem utal arra, hogy a alapügy keretében ez a helyzet.
- 62 Figyelembe véve a fenti megfontolások összességét, azt kell válaszolni az első kérdésre, hogy a 343/2003 rendelet 19. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha valamely tagállam az említett rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételt alkalmazva – azaz a menedékkérőnek az Unió területére való első belépése szerinti tagállamként – kinyilvánította a menedékkérővel kapcsolatos átvételi készségét, e menedékkérő csupán abban az esetben kérdőjelezheti meg e feltétel alkalmazását, ha arra hivatkozik, hogy e tagállamban a menekültügyi eljárást és a menedékkérők befogadásának feltételeit illetően rendszerbeli hibák tapasztalhatók, amelyek miatt alapos okkal, bizonyítottan feltételezhető, hogy az említett kérelmező a Charta 4. cikke értelmében embertelen vagy megalázó bánásmód tényleges veszélyének lesz kitéve.

A második és a harmadik kérdéstről

- 63 Mivel a két másik előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést arra az esetre tették fel, ha a Bíróság úgy ítélte volna meg, hogy a menedékkérő jogosult kérni a menedékjog iránti kérelme elbírálásáért felelős tagállam meghatározásának felülvizsgálatát, azokra nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 64 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet 19. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha valamely tagállam az említett rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételt alkalmazva – azaz a menedékkérőnek az Európai Unió területére való első belépése szerinti tagállamként – kinyilvánította a menedékkérővel kapcsolatos átvételi készségét, e menedékkérő csupán abban az esetben kérdőjelezheti meg e feltétel alkalmazását, ha arra hivatkozik, hogy e tagállamban a menekültügyi eljárást és a menedékkérők befogadásának feltételeit illetően rendszerbeli hibák tapasztalhatók, amelyek miatt alapos okkal, bizonyítottan feltételezhető, hogy az említett kérelmező az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikke értelmében embertelen vagy megalázó bánásmód tényleges veszélyének lesz kitéve.

Aláírások